

ОТ ИГЛА

ДО КОРМИЛО

Професионална гимназия по
транспорт и лека промишленост
гр.Омуртаг

Училищен вестник

Бр.3 месец I 2017г.

Новините на броя

- **Историята на град Омуртаг**
- **Празниците през януари**
- **Международен ден на думата "Благодаря"**

ИСТОРИЯТА НА ГРАД ОМУРТАГ

Град Омуртаг е селище с богато историческо минало. Здравословния климат, наличието на водоизточници и подходящите условия за развитие на животновъдство и земеделие правят близките му околности удобни за живот и развитие на цивилизацията.

Най-ранните следи от човешки поселения в района датират от петото хилядолетие пр.н.е. Извършените проучвания показват, че тук нашите деди са сеели и жънали пшеница и ечемик, месели са хляб, отглеждали са домашни животни, търгували са със народите населявали бреговете на Средиземно море, обработвали са камък и кост за да облагородят и населят девствените земи в зората на човечеството.

С развитието на цивилизацията по българските земи околностите на днешния град Омуртаг продължават да привличат заселници и поселищния живот през античната епоха не прекъсва. Тази област, разположена на кръстопът, в близост до старопланинските проходи придобива

важно стратегическо значение. И не е случаен факта, че античните народи населявали нашите земи са построили тук множество крепости, чиито останки се виждат и днес.

През Средните векове Омуртагският край е важен военно-стратегически и търговски район, тъй като се намира на пътя между старите столици Преслав и Велико Търново.

С идването на османските турци поселищния живот тук не прекъсва. Градът вече носи името Ала килиса, а от XVII век нататък – Осман пазар. Той е важен пътен възел, в който се преплитат маршрутите за В. Търново, Русе, Шумен, Варна, Котленския проход и на юг в полетата на Тракия, за Ямбол, Сливен, Одрин, Бяло море и Цариград. Постепенно Осман пазар става административен център на обширна каза и икономическо средище на района. Тукашните търговци сключват сделки “в немските и италиански земи” и местните произведения и стоки намират добър прием по пазарите на Османската империя.

През Руско-турската Освободителна война градът е частично опожарен, но бързо се съвзема от пораженията.

От тук нататък Осман пазар започва новия си живот в границите на свободна България. В района настъпват значителни демографски и народностни промени. Част от турското население се изселва, а на негово място идват българи от Кюстендилско, Трънско, Босилеградско, Беломорието. Градът продължава да бъде административен, икономически и културен център на Тозлука и част от Герлово.

През 1934 г. гр. Осман пазар е преименуван и до днес носи името Омуртаг.

Град Омуртаг е родно място на българския Свети мъченик Йоан Нови Трапезундски, на акад. Даки Йорданов, на втория български космонавт Александър Александров.

Празници през месец януари

ГОЛЯМ СЕЧКО

Народното наименование на януари. В основата му лежи старобългарското название сечен, вероятно поради големия студ през месеца. С Голям Сечко е свързана поговорката Сечко сече, Марта дере, април кожи бере. Определението голям се дължи на по-голямата продължителност на януари в сравнение с февруари.

1 януари

Зимен празник, познат в цялата етническа територия на българите. Отличава се с богата празнична обредност. Около огъня или трапезата се гадае за предстоящи сполуки през Новата година. Този, чиято пъпка от дряна пукне и отскочи най-високо, ще бъде здрав през годината. Ако ядките на орехите са едри и здрави, здраво ще е семейството. Кихне ли някой, приема се за добър знак и на името на кихналия се нарича първото родено напролет домашно животно. Белязани с конец листа от бръшлян се оставят под стряхата през нощта в паничка с вода. Сутринта гадаят според това, чие листо е свежо или увяхнало. С вода, в която е натопен дрян, моми и жени мият косите си, за да са здрави и лъскави. Преди разсъмване започва обичаят сурвакане.

6 януари БОГОЯВЛЕНИЕ, ЙОРДАНОВДЕН

Орехите от НОВА ГОДИНА се разчупват и по тях се гадае за бъдещето. С Йордановден е свързано познатото на всички българи вярване, че през нощта срещу празника "небето се отваря" и който в този момент поиска нещо, то ще се изпълни. На самия празник се извършва също освещаване на водата. След службата в църквата свещеникът хвърля кръст във вода, а ергени го изваждат. Вярва се, че този, който е извадил кръста от водата, ще бъде здрав

и щастлив. Той обикаля с кръста селото, а всички го даряват. Има поверие, че ако хвърленият във водата кръст замръзне, годината ще бъде здрава и плодovitа.

7 януари ИВАНОВДЕН

Народен празник, част от богатия в обредно отношение коледно-новогодишен празничен цикъл. Обредното къпане за здраве на Йордановден продължава и на Ивановден. В някои райони на страната то дори е по-характерно за този празник, като се разширява кръгът на окъпаните. Обредното къпане включва разменянето на подаръци, както и гостувания и празнична трапеза. На Ивановден изтича срокът, през който ходят новогодишните маскирани дружини. В някои райони на страната коледарите отвеждат тържествено царя на чешмата и го окъпват. Накрая всички излизат на празнично хоро, с което приключва пълният цикъл на обичая Коледуване.

8 януари БАБИНДЕН

Празник, посветен на бабите-акушерки, родилките и здравето на децата. Съдържа 3 основни обредни елемента: къпане на малките деца от бабата, което се съпровожда с благословии, намазване на децата с мед и масло, даряване на бабата с вълна и обредни кравайчета; угощение на младите булки в дома на бабата. Поливат на бабата да се измие и я даряват на дясното рамо с риза, престилка, кърпа, чорапи. Празникът завършва с къпане на бабата. Жените откарват бабата на реката или кладенеца, където става обредното изкъпване. Всички са накичени с върви с червени чушки и къдели вълна

17 януари АНТОНОВДЕН

Антоновден в народния календар се празнува за предпазване от болести. На този ден жените не предат, не плетат, не варят боб и леща, за да не разсърдят чумата, шарката и синята пъпка. В народните представи двамата братя близнаци Андон и Атанас са ковачи, които първи изобретяват ковашките клещи. Затова АНТОНОВДЕН и АТАНАСОВДЕН се честват като

празници на ковачи, железари, ножари и налбанти.

18 януари АТАНАСОВ ДЕН

В народните вярвания св. Атанас е представен като властелин на снеговете и ледовете. Облечен с копринена риза, той отива в планината на своя бял кон и се провиква: Иди си, зимо, идвай, лято! Затова и празникът е известен и като Среди зима. За омилюване на болестта се пекат питки, които се надупчват с вилица, за да не се надупчат децата от шарка. Жените спазват същите забрани, които характеризират Антоновден. Заколва се черно пиле или кокошка, което се приготвя с ориз и се раздава на комшии и близки против болести. Перата се запазват, защото се вярва, че притежават лечебна сила. В някои райони на страната моми и ергени излизат на поляните, връзват люлки, люлеят се, пеят, играят хора.

Без да се преувеличава 11 януари може да се нарече "най-учтивата" дата в годината - днес е Световен Ден на думата "Благодаря".

Всички от нас са добре запознати със стойността на добрият тон и маниерите, нуждата от тях в ежедневието. Повечето благодарности, които изразяваме към някого ги отправяме сякаш случайно, без да мислим за тяхното значение. Въпреки това, думите на благодарност имат магически свойства - с тяхна помощ хората доставят радост един на друг, изразяват тяхното внимание и разменят положителни емоции - нещо, без което живота ни би бил скучен и мрачен.

Скрит мотив в много туристически гидове и ръководства е че на туристите често се посочва, думата "благодаря", изречена дори с акцент наблягащ на езика на приемащата страна, увеличава

скоростта, качеството на услугата и помага за изграждането на спокойна и приятна почивка. Известно е, че консерваторите не използват думата "благодаря", те я избягват в речта си, защото смятат, че тази дума е родена от фразата "спаси Бай". Бай - името на един от езическите богове.

Психолозите смятат, че думите на благодарност - това са "словесни ласки", които могат душевно да стоплят и успокояват хората. Основното нещо е, че думите на благодарност трябва да се говорят от сърце! Не е съвпадение, че отдавна има едно мъдро поверие в народа - не произнасяй "Благодаря" в състояние на раздразнение.

Вестник „От игла до кормило” се издава от ученици, участващи в проект "ТВОЯТ ЧАС"

Проект BG05M20P001-2.004-0004

„Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (ТВОЯТ ЧАС) " по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014 - 2020, съфинансирана от Европейските структурни и инвестиционни фондове за програмен период 2014 - 2020 г.

Ръководител: Госпожа Галина Стоянова-преподавател по български език и литература и руски език

Професионална гимназия по транспорт и лека промишленост

Адрес Индустриална зона

гр. Омуртаг 7900

тел: +359 0601 22 -17

E-mail pg_tlp@abv.bg

www.pgtpomurtag.dir.bg